

99X d – SIGNATURA (POSTAVITEV)

Podpolje je namenjeno vnosu podatkov, ki natančno opisujejo postavitev gradiva v knjižnici. V knjižničarstvu je uveljavljen izraz signatura, ki pa smo ga v COBISS-u zaradi lažjega razumevanja uporabnikov *COBISS/OPAC*-a razširili v signatura (postavitev).

Pravilen vnos posameznih elementov signature je izredno pomemben, ker zaporedje vnesenih in izpisanih elementov natančno in enolično označuje postavitev gradiva v knjižnici. Od pravilnega vnosa elementov je odvisna implementacija vseh izpisov, pri katerih se ti podatki pojavljajo (kataložni listki, nalepke, inventarne knjige ...). Izpis elementov v *COBISS/OPAC*-u pa omogoča uporabnikom navigacijo pri iskanju gradiva v knjižnici.

Prav tako je zelo pomemben pravilen vnos 2.indikatorja – indikator postavitve pri poljih 996 oz. 997, ki omogoča pravilen izpis elementov v *COBISS/OPAC*-u.

Način vnosa elementov signature se definira z *Zapisnikom o zalogi* na skupnem sestanku odgovorne osebe knjižnice in predstavnika knjižničnega informacijskega servisa IZUM. Knjižnica pisno potrdi zapisnik sestanka; na osnovi zapisnika se nastavijo lokalni parametri (šifrant lokacij, internih oznak, števci ...) ter parametri za potrebe segmenta *COBISS/Izpisi* (nalepke, inventarne knjige, statistične preglednice ...) in *COBISS/OPAC*-a (izpis lokacije/podlokacije, stopnje dostopnosti ...).

Ker je način vnosa posameznih elementov signature bistvenega pomena za konsistentno delovanje posameznih segmentov programske opreme COBISS, je treba tudi vsako kasnejšo spremembo javiti v pisni obliki.

Podpolje lahko vsebuje skupaj največ 79 znakov. Dolžina elementov je določena z nastavitvijo v inicializacijski datoteki knjižnice.

Elementi & dolžina

PODPOLJE/ELEMENT	
d	Signatura (Postavitev)
l	<i>Oznaka podlokacije v signaturi</i>
i	<i>Interna oznaka</i>
f	<i>Format</i>
n	<i>Tekoča številka</i>
s	<i>Številčenje v signaturi</i>
u	<i>UDK prosti pristop</i>
a	<i>ABC in druge oznake – 1. del</i>
5	<i>ABC in druge oznake – 2. del</i>
x	<i>Številčenje v signaturi – oznaka dela</i>
d	<i>Dvojnica</i>

OPIS ELEMENTOV

\l – oznaka podlokacije v signaturi

Element *l* – oznaka podlokacije v signaturi opredeljuje fizično lokacijo znotraj knjižnice (sigle)

ali ustanove. Podatek o podlokaciji se preverja po lokalnem šifrantu.

V knjižnicah, kjer imajo evidenco izposoje ločeno po organizacijskih enotah (oddelkih, podružnicah), moramo podatek o oznaki podlokacije obvezno vpisati v element *l*.

Ker lahko pripada eni organizacijski enoti ena ali več različnih oznak podlokacij, moramo za potrebe segmenta *COBISS/Izposoja* povezavo med oznakami podlokacij in številčnimi kodami organizacijskih enot podati v šifrantu – številko organizacijske enote vpišemo za znakom "#".

Primer iz šifranta v SIK Maribor:

NV Knjižnica Nova vas#06

NVI Knjižnica Nova vas – inf. sl.#06

NVČ Knjižnica Nova vas – čitalnica#06

TE Knjižnica Tezno#17

(V organizacijski enoti s številko 06 ima gradivo v signaturi pod oznako lokacije lahko zapisane kratice NV, NVI ali NVČ; v organizacijski enoti 17 pa ima gradivo lahko samo eno oznako – TE).

\i – interna oznaka

Element *i* - *interna oznaka* opredeljuje fizično lokacijo oz. mikrolokacijo gradiva znotraj podlokacije (element *l*). Podatek je pomemben pri velikih knjižnicah in knjižnicah, ki imajo veliko enot. Podatek o interni oznaki se programsko preverja po lokalnem šifrantu.

\f – format

Za element *f* - *format* se uporabljajo lokalni šifranti. Pri vnosu se uporabljajo arabske številke, na izpisu pa se običajno spremenijo v rimske.

Primer lokalnega šifranta.:

1	<i>18,5 cm do 25 cm</i>
2	<i>25 cm do 35 cm</i>
3	<i>35 cm do 45 cm</i>
4	<i>45 cm in večji</i>
5	<i>neknjižno gradivo – različni formati</i>

\n – tekoča številka

Tekoče številke se vnašajo v numerični obliki brez vodečih ničel.

Če obstaja v signaturi element *n* - *tekoča številka*, se celo podpolje signatura (postavitev) (vsi elementi *l, f, n, ... i, u, a, 5*) preverja po kriteriju enoličnosti. To pomeni, da mora imeti vsak zvezek monografske publikacije, enota serijske publikacije in drugega gradiva svojo lastno signaturo.

\s – številčenje v signaturi**\x – številčenje v signaturi – oznaka dela**

Način vnosa številčenja v signaturi, elementa *s* in *x* za monografske publikacije v več delih, je odvisen od tega, ali se kreira en ali več bibliografskih zapisov (glej *COMARC/B, Opis monografij v več delih*), in od načina postavitve (tekoča številka ali prosti pristop) (gl. primere 1, 2, 3, 4, 5 in 6).

Pri vnosu signature serijskih publikacij lahko dosežemo enoličnost signature z vnosom leta v element *s* - *številčenje v signaturi* (npr. za serijske publikacije to pomeni leto, v katerem so izšle).

Dosleden vnos elementov signature *s* in *x* je, razen za doseganje enoličnosti signature, pomemben tudi zaradi možnosti izpisa kataložnih listkov. V primerih 7 in 0 so prikazani trije načini izpisa elementov signature na kataložnem listku.

\u – UDK prosti pristop

Element vsebuje UDK prostega pristopa, ki se ujema s postavitvijo gradiva v knjižnici, ali oznako namena (C, P, M, L). Podatek se programsko preveri po lokalnem šifrantu.

\a – ABC in druge oznake – 1.del**\5 – ABC in druge oznake – 2.del**

Element *a* običajno vsebuje celo značnico ali njen del (priimek in ime avtorja) (gl. primer 9).

Če ima publikacija več avtorjev ali je anonimna, je element 5 prazen, sicer pa vsebuje cel naslov ali njegov del (običajno prva beseda naslova) (gl. primer 10).

Zaradi izpisa teh podatkov na nalepko je treba dolžino vsebine prilagoditi širini nalepke. Običajno se element 5 izpiše pod elementom *a* (lahko pa tudi v isti vrsti).

\d – dvojnica

Pri publikacijah v več izvodih dosežemo enoličnost signature z vnosom elementa *d* - *dvojnica* v abecedni ali številčni obliki (arabske številke).

Signatura v polju 998

Če je pri serijskih publikacijah signatura za vse letnike enaka, jo lahko vnesemo samo v polje 998. Vnos v podpolje 998d je možen samo v strnjeni obliki, brez razbijanja na posamezne elemente (*l, f, n, s, x, d, i, u, a, 5*). Podpolje je indeksirano skupaj z drugimi signaturami (iz 996/997d), zato ga lahko poiščemo s predpono "SG=c" (npr. SG=cII 245). Če se signatura po posameznih letnikih razlikuje ali če želimo iskanje ali izpis signature po elementih, jo moramo vnesti v polje 997.

PRIMERI

1. A. Kreira se en bibliografski opis - vnos za postavitev po tekočih številkah:

200	0□	a Kdo je Bourne e roman f Robert Ludlum g [prevedel Božidar Pahor]
215	□□	A2 zv. (337; 338 str.) d 21 cm
675	□□	A820(73)-3
700	□1	a Ludlum b Robert 4070
996	□1	d <i>lA\fl\n129340\</i> <u>x1</u> f 019904906 va
996	□1	d <i>lA\fl\n129340\</i> <u>x2</u> f 019904907 va (<i>Izpolnjujemo elemente: 1 – oznaka podlokacije v signaturi, f – format, n – tekoča številka, x – številčenje v signaturi – oznaka dela.</i>)

2. A. Kreira se en bibliografski opis - vnos za postavitev po področjih:

200	0□	a Kdo je Bourne e roman f Robert Ludlum g [prevedel Božidar Pahor]
215	□□	a2 zv. (337; 338 str.) d 21 cm
675	□□	a820(73)-3
700	□1	a Ludlum b Robert 4070
996	□2	d <i>lA\u82\</i> <u>a</u> LUDLUM Robert\5Kdo\ <u>x1</u> f 019904906 va
996	□2	d <i>lA\u82\</i> <u>a</u> LUDLUM Robert\5Kdo\ <u>x2</u> f 019904907 va (<i>Izpolnjujemo elemente: 1 - oznaka podlokacije v signaturi, u - UDK prosti pristop, a - ABC in druge oznake - 1.del, 5 - ABC in druge oznake – 2.del, x - številčenje v signaturi – oznaka dela.</i>)

3. B. Kreira se več bibliografskih zapisov - vnos za postavitev po tekočih številkah:

200	0□	a Beli menihi h <u>≠ Knj. ≠ 1</u> i Ustanovitev samostana e povest iz prve polovice XII. stoletja f Ivan Zorec
675	□□	a886.3-3
700	□1	a Zorec b Ivan 4070
996	□1	d <i>lČ\fl\n391969\</i> <u>s1</u> f 019912979 vd (<i>Izpolnjujemo elemente: 1 - oznaka podlokacije v signaturi, f - format, n - tekoča številka, s - številčenje v signaturi.</i>)

4. B. Kreira se več bibliografskih zapisov - vnos za postavitev po področjih:

200	0□	a Beli menihi h <u>≠ Knj. ≠ 1</u> i Ustanovitev samostana e povest iz prve polovice XII. stoletja f Ivan Zorec
675	□□	a886.3-3
700	□1	a Zorec b Ivan 4070
996	□2	d <i>lČ\u886\</i> <u>a</u> ZOREC Ivan\5Beli <u>1</u> f 019912979 vd (<i>Izpolnjujemo elemente: 1 - oznaka podlokacije v signaturi, u - UDK prosti pristop, a - ABC in druge oznake - 1.del, 5 - ABC in druge oznake – 2.del.</i>)

5. C. Kombinacija A in B primerov - vnos za postavitev po tekočih številkah:

200	0□	a Werke, Artikel, Entwürfe h <u>≠ Bd. ≠ 1</u> i Werke, Artikel, literarische Versuche bis März 1843 f Karl Marx, Friderich Engels g herausgegeben vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der KpdsU und vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der SED
215	□□	A2 zv. (88; 1337 str.) d 25 cm
225	2□	a Gesamtausgabe f Karl Marx, Friedrich Engels v <u>≠ Abt. ≠ 1</u>
327	10	0 Vsebina: a <u>≠ Teil ≠ 1: Text</u> a <u>≠ Teil ≠ 2: Apparat</u>
675	□□	A141.82
700	□1	a Marx b Karl 4070
996	□1	d <i>lŠ\f 2\</i> <u>n4567\</u> <u>s1\1\</u> <u>x1</u> f 000009947 va

996 □1 **d**Š\2\n4567\s1/1\2 **f**000009948 **va**
(Izpolnjujemo elemente: 1 - oznaka podlokacije v signaturi, f - format, n - tekoča številka, s - številčenje v signaturi, x - številčenje v signaturi - oznaka dela.)

6. C. Kombinacija A in B primerov - vnos za postavitev po področjih:

200 0□ **a**Werke, Artikel, Entwürfe **h**≠ **Bd.** ≠ 1 **i**Werke, Artikel, literarische Versuche bis März 1843 **f**Karl Marx, Friderich Engels **g**herausgegeben vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der KpdSU und vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der SED
 215 □□ **a**2 **zv.** (88; 1337 str.) **d**25 cm
 225 2□ **a**Gesamtausgabe **f**Karl Marx, Friedrich Engels **v**≠ **Abt.** ≠ 1
 327 10 **0**Vsebina: **a**≠ Teil ≠ 1: Text **a**≠ Teil ≠ 2: Apparat
 675 □□ **a**141.82
 700 □1 **a**Marx **b**Karl **4**070
 996 □2 **d**Š\141\1\MARX Karl\5Werke 1/1\1 **f**000009947 **va**
 996 □2 **d**Š\141\1\MARX Karl\5Werke 1/1\2 **f**000009948 **va**
(Izpolnjujemo elemente: 1 - oznaka podlokacije v signaturi, u - UDK prosti pristop, a - ABC in druge oznake - 1.del, 5 - ABC in druge oznake - 2.del, x - številčenje v signaturi - oznaka dela.)

7. Načini izpisa elementov signature na katalognem listku - 1. način:

l i f n /s d

Bibliografski opis

l i \$f /x

A I 129340

LUDLUM, Robert

Kdo je Bourne : roman / Robert Ludlum ; [prevedel Božidar Pahor]. – Murska Sobota : Pomurska založba, 1990 (Murska Sobota : Pomurski tisk). – 2 zv. (337; 338 str.) ; 21 cm. - (Zbirka Pesti)

Prevod dela: The Bourne identity

ISBN 86-7195-026-3

820(73)-312.4

A 019904906/1, A 019904907/2

8. Načini izpisa elementov signature na kataložnem listku - 2. način:

<p>l i u a 5</p> <p style="text-align: center;">Bibliografski opis</p> <p>l i \$f /x</p> <p>A 82 LUDLUM Robert Kdo</p> <p>LUDLUM, Robert</p> <p style="padding-left: 2em;">Kdo je Bourne : roman / Robert Ludlum ; [prevedel Božidar Pahor]. – Murska Sobota : Pomurska založba, 1990 (Murska Sobota : Pomurski tisk). - 2 zv. (337; 338 str.) ; 21 cm. - (Zbirka Pesti)</p> <p>Prevod dela: The Bourne identity</p> <p>ISBN 86-7195-026-3</p> <p>820(73)-312.4</p> <p>A 019904906/1, A 019904907/2</p>

9. Vnos ABC in drugih oznak:

200	0□	aGothic & renaissance bookbindings eexemplified and illustrated from the author's collection f E. Ph. Goldschmidt
675	□□	a686.11(091)"14/15" s6
700	□1	aGoldschmidt bErnst Philip 4070
996	□2	d/K\u686\uaGOLDSCHMIDT Ernst\5Gothic\x1 f197200177 va
996	□2	d/K\u686\uaGOLDSCHMIDT Ernst\5Gothic\x2 f197200177 va

10. Vnos ABC in drugih oznak:

200	1□	aEnciklopedija Slovenije f[glavni urednik Marjan Javornik gizdelava zemljevidov in risb Geodetski zavod SR Slovenije, Ljubljana gizdelava grafikonov Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo, Ljubljana]
675	□□	a908(497.12)(031) s9
996	□2	d/Č\u908\uaENCIKLOPEDIJA\x1 f098705271 va
996	□2	d/Č\u908\uaENCIKLOPEDIJA\x2 f098805869 va